

ISSN 2524-0986

 iScience®

ACTUAL SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

INTERNATIONAL SCIENCE JOURNAL

Issue 4(96)
Part 2

**Pereiaslav
2023**

ACTUAL SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

ISSUE 4(96)
Part 2

April 2023

INTERNATIONAL SCIENCE JOURNAL

Publishing schedule: 12 times/year (monthly)
Published since June 2015

Included in scientometric databases:

Google Scholar <https://scholar.google.com.ua/citations?user=JP57y1kAAAAJ&hl=uk>

Бібліометрика української науки

http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=journals

Index Copernicus

<http://journals.indexcopernicus.com/+++,p24785301,3.html>

Pereiaslav

UDC 001.891(100) «20»

BBK 72.4

A43

Editorial board:

O. Bazaluk	Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Ukraine)
I. Dobroskok	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Ukraine)
S. Kabakbayev	Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor (Kazakhstan)
G. Musabekova	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Kazakhstan)
I. Smyrnov	Doctor of Geographic Sciences, Professor (Ukraine)
O. Isak	Doctor of Sociological Sciences (Moldova)
Lyu Bincyа	Doctor of Art Criticism (CPR)
V. Tamulet	Doctor of Historical Sciences (Moldova)
S. Brynza	Doctor of Juridical Sciences, Professor (Moldova)
A. Tykhon	Doctor of Medical Sciences (Moldova)
A. Goriashenko	Doctor of Pedagogic Sciences (Moldova)
G. Alieve-Kengerli	Doctor of Philological Sciences, Professor (Azerbaijan)
A. Aidosov	Doctor of Technical Sciences, Professor (Kazakhstan)
T. Lozova	Doctor of Technical Sciences, Professor (Ukraine)
O. Sydorenko	Doctor of Technical Sciences, Professor (Ukraine)
A. Egiazarian	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Armenia)
Z. Aliev	Doctor of Agricultural Sciences, Professor (Azerbaijan)
K. Partoev	Doctor of Agricultural Sciences, Professor (Tajikistan)
L. Tsibulko	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Ukraine)
M. Baimukhamedov	Doctor of Technical Sciences, Professor (Kazakhstan)
M. Musabayeva	Doctor of Geographic Science, Professor (Kazakhstan)
Z. Kabyzbekova	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Kazakhstan)
N. Kheladze	Candidate of Chemical Sciences (Georgia)
J. Talaspayeva	Candidate of Philological Sciences, Professor (Kazakhstan)
B. Chernov	Candidate of Pedagogic Sciences, Professor (Ukraine)
V. Amrakhov	Candidate of Economic Sciences, docent (Azerbaijan)
K. Mkrtchian	Candidate of Technical Sciences, docent (Armenia)
V. Stati	Candidate of Juridical Sciences, docent (Moldova)
K. Bugaevskiy	Candidate of Medical Sciences, docent (Ukraine)
G. Tsybulko	Candidate of Pedagogic Sciences, docent (Ukraine)
N. Iaronova	Candidate of Technical Sciences (Uzbekistan)

Actual scientific research in the modern world // Journal. - Pereiaslav, 2023. - Issue 4(96), p. 2 – 179 p.

Language: українська, русский, english, қазақша, o'zbek, limba română.

UDC 001.891(100) «20»

BBK 72.4

A43

© NGO THE INSTITUTE FOR SOCIAL TRANSFORMATION, 2023

© Authors, 2023

TABLE OF CONTENTS

SECTION: ART STUDIES

Амирджанян Лилит Г., Амирджанян Сусанна Г. (Ереван, Республика Армения) АРМЯНСКИЕ ПИСМЕНА И ИСКУССТВО КАЛЛИГРАФИИ	7
Ерденова Бақтыгүл, Бекболатова Куралай Маратовна (Алматы, Қазақстан) ҚАЗАҚТЫҢ СӘУКЕЛЕ ДӘСТҮРЛІ ҰЛТТЫҚ БАС КИІМІНІҢ ТАРИХЫ МЕН ДАМУЫ.....	13

SECTION: HISTORY SCIENCE

Алієва Вусала, Халілов Талех (Нахічевань, Азербайджан) ПЕРША НАЦІОНАЛЬНА СЕМІНАРІЯ: КАЗАХСЬКА УЧИТЕЛЬСЬКА СЕМІНАРІЯ	18
Амерханова Жазидна Болатовна (Караганда, Казахстан) СОВЕТСКАЯ ИСТОРИОГРАФИЯ ПОЛИТИКИ ЦАРИЗМА В ОБЛАСТИ НАРОДНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В КАЗАХСТАНЕ.....	24
Остапчук Олександр Петрович (Київ, Україна) МІЖНАРОДНА КОАЛІЦІЯ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ “РАМШТАЙН” (КВІТЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2022 РОКУ)	28

SECTION: PEDAGOGY

Baimuldinova Gulzhan Kairidenovna (Nur-Sultan, Kazakhstan) TOOLS FOR LEVELLING LEARNERS’ KNOWLEDGE	33
Litvinova Olena V. (Kharkiv, Ukraine) MASTERING THE PROCESS OF WRITING WHILE CREATING AN ACADEMIC PAPER IN ENGLISH.....	37
Protcenko Andrii A., Kotova Olena V., Tsybulska Viktoriya V., Oliyuk Iryna S., Sukhanova Hanna P., Kyriienko Oleksandr G. (Zaporizhzhia, Ukraine) THE MAIN FACTORS THAT DETERMINE THE CONTENT VOCATIONAL AND APPLIED PHYSICAL TRAINING STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	40
Абдыкеримова Эльмира Алтынбековна, Халел Әсемгул Сейітжанқызы (Ақтау, Қазақстан) ИНФОРМАТИКА САБАҒЫНДА ЖОБА ӘДІСІН ҚОЛДАНЫП ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЖОБАЛАУ ІС-ӘРЕКЕТТЕРІН ҰЙЫМДАСТЫРУ	43
Абдыкеримова Эльмира Алтынбековна, Туркестанова Тойгуль Амангельдықызы (Ақтау, Қазақстан) БЕЙНЕ САБАҚТАРДЫ ҚҰРУДЫҢ ЗАМАНАУИ ҚҰРАЛДАРЫ.....	49

Гришко Світлан Вікторівна, Непша Олександр Вікторович, Прохорова Лариса Анатоліївна, Левада Ольга Михайлівна, Зав'ялова Тетяна Василівна (Запоріжжя, Україна)	
ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НАВЧАЛЬНИХ ПРАКТИК ЗІ СТУДЕНТАМИ-ГЕОГРАФАМИ	55
Джакупова Инкар Борисовна, Абдыкаримова Альмира Премкуловна (Алматы, Казахстан)	
ЭКОЛОГИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ.....	60
Зият Айжұлдыз Зиятқызы (Қарағанды, Қазақстан)	
ФИЗИКА ПӘНІН ОҚЫТУДА ҚАШЫҚТЫҚТАН БІЛІМ БЕРУДІҢ ПРАКТИКАЛЫҚ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ	65
Кадырханова Жансая Жанибекқызы (Алматы, Казахстан)	
АДАМЗАТТЫҢ ҒАЛАМДЫҚ ПРОБЛЕМАЛАРЫНЫҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ОРНЫ	69
Карагозиева Гулзада Женишбековна, Матеева А.Р. (Бишкек, Кыргызстан)	
БОЛОЧОК МУГАЛИМДЕРДИ ЭТНОМАДАНИЯТ КОМПЕТЕНТТҮҮЛҮККӨ ДАЯРДООДО.....	76
Микаелян Виктория, Мурадян Светлана Сергеевна (Ереван, Армения)	
МЕТОДЫ И СПОСОБЫ УПОТРЕБЛЕНИЯ ЛОГОРИТМИКИ У ДОШКОЛЬНИКОВ С НАРУШЕНИЯМИ РЕЧИ.....	81
Сафарян Астхик (Ереван, Республика Армении)	
ФОРМИРОВАНИЕ ЭЛЕМЕНТАРНЫХ ТРУДОВЫХ УМЕНИЙ И НАВЫКОВ У УМСТВЕННО ОТСТАЛЫХ ДЕТЕЙ В УСЛОВИЯХ СЕМЬИ	85
Шаймерденова Аида Сериковна, Тастемирова Айымгуль Саматовна (Орал, Қазақстан)	
ИНКЛЮЗИВТІ ОҚЫТУ – БАРЛЫҚ БАЛАЛАРДЫҢ МҰҚТАЖДЫҚТАРЫН ЕСКЕРЕТІН, ЖАЛПЫ БІЛІМ ҮРДІСІНІҢ ДАМУЫ	91

SECTION: PHILOLOGY AND LINGUISTICS

Куныртайева Assel Nurlanovna, Erzhanova Gulzhan Alimkulova (Aktobe, Kazakhstan)	
PECULIARITIES OF THE TRANSLATION OF GEOGRAPHICAL REALIA OF THE AKTOBE REGION.....	95
Акбаров Мурод (Toshkent, O‘zbekiston)	
ФРАНЦУЗ ТИЛИДА ФРАЗЕОЛОГИК БИРЛИКЛАР ОККАЗИОНАЛ ТРАНСФОРМАЦИЯСИНИНГ БИРЛАШҒАН ТУРЛАРИ.....	100
Бажикеев Курмет Канатулы (Қарағанды, Қазақстан)	
МАҒЖАН ЖҰМАБАЕВ – АУДАРМАШЫ.....	104

Битикова Алмагуль Исмаиловна (Ақтау, Қазақстан) СОПОСТАВИТЕЛЬНАЯ СТИЛИСТИКА В АСПЕКТЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ПЕРЕВОДА.....	110
Жумагелдин Жанайдар Шаймерденович, Абдикадилова Айдана Жаруллиновна (Қарағанда, Қазақстан) АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ – ҚАЗАҚТЫҢ ТҰҢҒЫШ ПРОФЕССОРЫ.....	116
Насумов Нуржан Жайшлкович, Сарбасова Айгул Елтаевна (Ақтөбе, Қазақстан) ҚАЗІРГІ БАҚ ТІЛІНІҢ ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	120
Топашов М.Ә. (Қарағанды, Қазақстан) КӨРКЕМ ПРОЗАДАҒЫ ІЗДЕНІСТЕР	125
Чаюк Татьяна Александровна, Алимханова Гульнур Абдикасымовна (Тараз, Қазақстан) ПРИМЕНЕНИЕ МНЕМОНИКИ В ОБУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ.....	130

SECTION: PHYSICAL CULTURE

Бабаев Гасан (Нахічевань, Азербайджан) ЗВ'ЯЗОК ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ З РОЗУМОВИМ ВИХОВАННЯМ	134
Бейсембаев Н.А., Ералиева А.К., Ахметкарим М., Абеков Р.Б., Зауренбеков Б.З. (Алматы, Қазақстан) ЖАС БАСКЕТБОЛШЫЛАРДЫҢ ШАПШАҢДЫҚ-КҮШ ҚАБІЛЕТІН ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ.....	140
Валіев Юсиф (Нахічевань, Азербайджан) ГАЙДЕР АЛІЕВ ТА АЗЕРБАЙДЖАНСЬКИЙ СПОРТ.....	146
Прус Надія Михайлівна, Ускова Світлана Михайлівна (Київ, Україна) АДАПТАЦІЯ В СПОРТИВНОМУ ТРЕНУВАННІ СТУДЕНТІВ.....	152

SECTION: SCIENCE OF LAW

Ауешова Багдат Тлектесовна (Ақтау, Қазақстан) МЕМЛЕКЕТ ОРГАНДАРЫНЫҢ ҚЫЗМЕТІН АҚПАРАТТЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕГІ БАҚ-ТЫҢ РӨЛІ	156
Ауешова Багдат Тлектесовна (Ақтау, Қазақстан) ҚҰҚЫҚТЫҚ САНАНЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУ ПРОЦЕСІНДЕ МЕМЛЕКЕТТІК ИДЕОЛОГИЯНЫҢ ОРНЫ МЕН РӨЛІ.....	160
Ахметова Багит Сундетовна (Ақтау, Қазақстан) ОРГАНИЗАЦИОННАЯ СТРУКТУРА АДВОКАТУРЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	164
Гапотій Віктор Дмитрович (Запоріжжя, Україна) ДОКУМЕНТИ ПРО СТАНДАРТИ ЮРИДИЧНОЇ ПРОФЕСІЇ ЯК ОФІЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ЮРИДИЧНОЇ ДЕОНТОЛОГІЇ.....	169

SECTION: SOCIOLOGICAL SCIENCE

Насырова А.Б., Кульпеисова Т.С., Тажибаева С.М.

(Караганда, Казахстан)

ФУНКЦИИ СИМВОЛИЧЕСКИХ СРЕДСТВ В СИТУАЦИЯХ

ИНТЕРАКЦИОНИЗМА..... 173

УДК 340.116

Гапотій Віктор Дмитрович
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(Запоріжжя, Україна)

ДОКУМЕНТИ ПРО СТАНДАРТИ ЮРИДИЧНОЇ ПРОФЕСІЇ ЯК ОФІЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ЮРИДИЧНОЇ ДЕОНТОЛОГІЇ

Анотація. Офіційними нормативними джерелами юридичної деонтології є: геонтологічні (етичні) кодекси або правила поведінки професійних груп юристів, що прийняті у державі; геонтологічні (етичні) кодекси або правила поведінки юристів, що затверджені як міжнародні стандарти; законодавчі та інші нормативно-правові акти держави в тій їх частині, де містяться нормативні приписи геонтологічного (етичного) змісту. Забезпеченість норм (нормативів), що знаходяться в цих джерелах, залежить від суб'єктів їх прийняття. Ними є національні професійні об'єднання юристів, міжнародні (європейські) організації юристів, правотворчі органи держави.

Ключові слова: професія юрист, джерела юридичної деонтології, професійна діяльність юриста, нормативні джерела юридичної деонтології.

Gapotii Viktor D.
Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University
(Zaporizhzhia, Ukraine)

DOCUMENTS ON THE STANDARDS OF THE LEGAL PROFESSION AS OFFICIAL SOURCES OF LEGAL DEONTOLOGY

Abstract. Official regulatory sources of legal deontology are: deontological (ethical) codes or rules of conduct of professional groups of lawyers adopted in the state; deontological (ethical) codes or rules of conduct for lawyers approved as international standards; legislative and other normative legal acts of the state in that part of them containing normative prescriptions of deontological (ethical) content. The security of the norms (normatives) found in these sources depends on the subjects of their adoption. They are national professional associations of lawyers, international (European) organizations of lawyers, law-making bodies of the state.

Key words: lawyer profession, sources of legal deontology, professional activity of a lawyer, normative sources of legal deontology.

Документи про стандарти юридичної професії (в тому числі роз'яснення щодо питань юридичної деонтології) з'явилися на початку ХХ ст. і стали складовою частиною системи регулювання юридичної практики – професійної діяльності юристів різноманітної спеціалізації. Це було обумовлено об'єктивними причинами, насамперед величезним соціальним навантаженням юридичної професії: 1) завдяки юристам відбувається

застосування права; 2) юридична професія виступає одночасно як об'єкт і як суб'єкт регулювання. У юридичному середовищі відбулося усвідомлення її представниками своєї фахової приналежності, соціальної ролі, що накладає на них професія, своїх професійних цілей, завдань і необхідності контролю, що забезпечує їх належне виконання [1, 2].

Відомо, що тільки в результаті набуття професійної правосвідомості сама професія досягає найвищих якісних характеристик, що відрізняють її від роду занять. Ці якісні характеристики виявляються в спроможності професії до саморегулювання (саморегуляції). Завдяки прагненню до упорядкування відносин самій професії відбувається внесення її регулюючого впливу у громадське життя. Спроможність до саморегулювання втілюється в ідеях, принципах, методах, умовах і порядку регулювання професії. Сформовані правила оформлюються в єдиний документ, що призводить їх до однаковості. Положення таких документів стають нормативними (нормативами культури юриста) і набувають значення фахових стандартів, тобто поширюються на всіх представників професії, потребують підпорядкування і забезпечуються примусовими заходами. Саме ці документи є офіційними джерелами юридичної деонтології, їх можна назвати актами про норми-стандарти, які пред'являються до юридичної професії, нормативи (регулятиви) культури юриста.

Утвердження необхідності регулювання юридичної професії, а значить і досягнення її цілісності, відбулося не відразу. Значний внесок у процес визрівання права професії на саморегулювання і визначення нормативів культури поведінки юриста внесли американські судді Джорж Шарсвуд, який в 1854 р. опублікував курс лекцій «Професійна етика», і Давид Гофман, який в 1856 р. включив п'ятдесят рішень до «Курсу правовій досліджень». Їх досягнення були використані під час впорядкування Першого професійного кодексу, прийнятого Американською Правовою Асоціацією (АПА) у 1908 р. під назвою «Канони професійної Етики». Положення «Канонів» стали деонтологічними стандартами (нормативами культури юриста), що забезпечували, з одного боку, цілісність професії, а з іншого – довіру до юридичної професії зі сторони суспільства. На сьогодні в США діють «Канони професійної етики», нещодавно затверджені АПА [3, 4].

Регулювання юридичної практики в США як і раніше здійснює АПА за допомогою:

1) розробки етичних кодексів (професійних стандартів), що стають законодавчою базою штатів у цьому питанні;

2) резолюцій (рішень) щодо різноманітних аспектів адвокатської практики, де самими значимими є роз'яснення питань професійної етики. Ці роз'яснення не мають нормативної сили, проте виступають «переконливою інстанцією», тобто своєрідними деонтологічними нормами-рекомендаціями [5].

Зарубіжні етичні кодекси юридичних професій, а також наукова література на цю тему (книги «Погляди на професійну етику», 1967 р.; «Формальні і неформальні погляди на етику», 1984 р. та ін.) не вичерпуються тільки етичними нормами, хоча і мають таку назву, їх вміст утворює положення матеріального і процесуального права, правила судочинства й інші норми, що відносяться до юридичної, практики взагалі, а також до її спеціальних питань (ліцензування, взаємини адвоката і клієнта та ін.). Крім того, ці норми мають певний механізм їх реалізації і систему відповідальності в рамках дисциплінарного процесу.

Етичні правила та інші нормативи культури адвокатів, суддів і інших юридичних професій діють у Франції, Англії, Уельсі, Шотландії, Німеччині, Нідерландах, Бельгії, Данії, Австрії, Польщі, Туреччині, Ізраїлі, Росії та в інших країнах. Тільки стосовно адвокатів розроблено «Етичні правила солісторів Великої Британії», «Регламент Паризької колегії адвокатів», «Кодекс адвокатської етики Нідерландів», «Правила професійної етики російських адвокатів», «Збори основ адвокатської етики і професійного достоїнства Польщі» (схвалене у 1961 р., вносилися зміни у 1970, 1987, 1993 і 1998 рр.) [7].

Прийнято акти деонтологічного змісту для працівників системи органів внутрішніх справ, відповідно до їх нормативів проводиться освітня підготовка. Так, декретом Президента № 86592 введено «Кодекс деонтології національної поліції Франції». В Англії діє «Положення про етичні принципи поліцейської служби Великої Британії», у ФРН – «Етика поліцейського ФРН», у США – «Морально-етичний кодекс поліцейського США» [6, 7].

Активізувалася діяльність щодо розробки і прийняття деонтологічних (за назвою – етичних) правил для фахівців-юристів в Україні. Прийняті «Кодекс честі працівників органів внутрішніх справ», «Етичний кодекс працівників органів внутрішніх справ, «Раритети» – Правила адвокатської етики¹, що покликані стати путівником адвоката в обранні належних варіантів професійної поведінки. Підготовлено кодекс судової етики, що враховує найбільш типові варіанти поведінки судді в різних ситуаціях. Прийняті «Основні засади професійної етики юристів України». Зазначені національні деонтологічні документи про стандарти юридичної професії та правила поведінки професійних груп юристів є офіційними джерелами юридичної деонтології.

Як правило, етичні (деонтологічні) кодекси юридичних професій або працівників державної служби в Україні розробляються з орієнтацією скоріше на європейські, ніж на американські моделі, хоча вивчаються всі. Про це свідчать, наприклад, «Загальні правила поведінки державного службовця», затверджені наказом Голодержслужби України від 23.10.2000 р.; «Правила етики арбітра (члена трудового арбітражу)», затверджені наказом Національної служби посередництва і примирення від 8.09.2000 р.

Джерелами юридичної деонтології є також службові документи, статuti, затверджені певними міністерствами і відомствами, (наприклад, «Статут патрульно-постової служби міліції України», затверджений наказом МВС України від 28.07.1994 р.).

У найбільш загальному вигляді деонтологічні вимоги до юристів різної спеціалізації закріплено в законах. Деонтологічні вимоги до працівника ОВС України містяться в документах, регламентуючих діяльність МВС і його окремих структурних підрозділів: Законі України «Про міліцію», Кримінально-процесуальному кодексі України, Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність», а також в Дисциплінарному Статуті органів внутрішніх справ України, Положенні «Про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ України», наказах міністра внутрішніх справ України тощо. МВС України накреслено такі завдання щодо нормативного забезпечення державної служби в ОВС: прийняти закон про державну службу в ОВС, Кодекс поведінки службовця ОВС як представника влади (лінія стосунків «громадянин – державний службовець ОВС») та розробляються кадрові паспорти службових посад [7].

На рубежі XX і XXI ст. у світі спостерігається об'єктивна тенденція гармонізації

деонтологічних норм юристів-професіоналів, незалежно від їх державної приналежності. У різних національних правилах втілюються єдині визнані світом принципи і підходи, подібні нормативи культури юриста. Іншими словами, відбувається зближення в регулюванні деонтологічних моделей культури поведінки юристів різних країн.

Таким чином, офіційними нормативними джерелами юридичної деонтології є:

1) деонтологічні (етичні) кодекси або правила поведінки професійних груп юристів, що прийняті у державі;

2) деонтологічні (етичні) кодекси або правила поведінки юристів, що затверджені як міжнародні стандарти;

3) законодавчі та інші нормативно-правові акти держави в тій їх частині, де містяться нормативні приписи деонтологічного (етичного) змісту. Забезпеченість норм (нормативів), що знаходяться в цих джерелах, залежить від суб'єктів їх прийняття. Ними є національні професійні об'єднання юристів, міжнародні (європейські) організації юристів, правотворчі органи держави.

Доцільно на законодавчому рівні установити механізм прийняття етичних правил. Для цього необхідно визначитися, чи є етичні правила, що містяться в кодексах (правилах), корпоративними чи юридичними нормами. У разі визнання їх корпоративними нормами, прийняття етичних кодексів (правил) повинно відбуватися на з'їздах об'єднань адвокатів, суддів, нотаріусів та ін., а не відомствами (комісіями) і комітетами, створеними при відомствах або при уряді. Наприклад, Правила адвокатської етики були схвалені Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при Кабінеті Міністрів України. Вірніше було б прийняти їх на з'їзді адвокатів. Тоді природа такого роду етичних правил відповідала б тієї, яка споконвічно закладалася в їх створення, а саме як норм саморегулювання кожною професійною групою юристів. Тільки після прийняття органами об'єднань юристів етичні (деонтологічні) правила могли б схвалюватися офіційними комісіями, колегіями при відомствах або уряді, що означало б можливість застосування державних санкцій (у тому числі примусового характеру) у випадку їх порушення. Крім того, не повинно бути колізій між нормами, які містяться в етичних кодексах загальних для всіх юристів і для кожної професійної групи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Юридична деонтологія: Підручник/ за ред.: С. П. Погребняк, О. О. Уварова, Г. О. Христова та ін.; за заг. ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.
2. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Підручник. К.: Атіка; Х.: Право, 2015. 296 с.
3. Молдован А.В, Добкіна К.Р., Ключова Є.М. Юридична деонтологія: Навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 224 с.
4. Петришин О.В., Зінченко О.В. Юридична деонтологія: Посібник для підготовки до заліків та іспитів. Х.: Право, 2017. 84 с.
5. Тетарчук І.В. Юридична деонтологія: Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К., 2018. 158 с.
6. Скаун О.Ф. Юридична деонтологія: підручник. Харків: Еспада, 2008. 400 с.
7. Гапотій В., Мінкова О. Юридична деонтологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 146 с.